

FINANSMINISTERIET

Den 1. oktober 2001

Vedlagt fremsendes 70 eksemplarer af besvarelse af spørgsmål nr. 26 og 27 af 4. september fra Finansudvalget (jf. § 7 – bilag 162)

Med venlig hilsen

PIA GJELLERUP

Til Finansudvalget

Besvarelse af spørgsmål fra Finansudvalget af 4. september (§ 7 – bilag 162)

26. Antallet af efterlønsmodtagere forventes at stige med ca. 5.000 til 168.000. Et af formålene med efterlønsreformen var, at antallet af efterlønsmodtagere skulle falde? Hvornår sker det?

Udviklingen i antallet af efterlønsmodtagere er hovedsageligt bestemt af tre forhold. For det første hvor mange som er berettigede til efterløn, for det andet hvor mange som vælger at gøre brug af retten til efterløn, og for det tredje hvornår de vælger at gøre brug retten.

Antallet af personer berettiget til efterløn er i høj grad bestemt af den demografiske udvikling. Inden for de seneste år er antallet af 60-66-årige steget støt og vil fortsætte med at gøre det i de kommende år. Den demografiske udvikling er således den væsentligste grund til, at antallet af efterlønsmodtagere fortsat forventes at stige i 2002.

På tidspunktet for vedtagelsen af efterlønsreformen var den demografiske udvikling for 60-66-årige allerede kendt med stor sikkerhed. Det var således ikke forventningen at efterlønsreformen på kort sigt ville medføre et fald i antallet af efterlønsmodtagere. Reformen har imidlertid medvirket til et fald i antallet af efterlønsmodtagere i forhold til en situation uden en ændring af efterlønsordningen.

Med efterlønsreformen blev blandt andet den økonomiske tilskyndelse til at udskyde tilbagetrækningstidspunkt styrket dels ved at ændre satsprofilen, dels med muligheden for at optjene en skattefri præmie. Samtidig blev muligheden for at arbejde i efterlønsperioden gjort betydeligt mere fleksibel.

Ved at sammenligne tilgangsmønsteret til den nye efterlønsordning med tilgangsmønsteret til den gamle ordning i tidligere år, viser der sig en klar tendens til, at efterlønsreformen virker. Udnyttelsesgraden af den nye ordning blandt de 60-61-årige – målt ved tilgangen i forhold til alderspotentialet – er faldet med ca. 8 pct.-enheder sammenlignet med udnyttelsesgraden af den gamle efterlønsordning for den tilsvarende aldersgruppe i tidligere år.

På den baggrund kan det på nuværende tidspunkt konstateres, at en større andel af de personer, der er berettigede til efterløn, enten vælger at udskyde tilbagetrækningstidspunktet eller helt fravælger at gå på efterløn. Den samlede virkning af disse effekter kan dog først afgøres, når en hel generation af 60-64-årige har haft mulighed for at gå på den nye efterlønsordning, dvs. først efter 1. juli 2004.

Vurderingen af den fremtidige udvikling i antallet af efterlønsmodtagere er behæftet med betydelig usikkerhed. Dels fordi reformen indebærer en række elementer med forskellige adfærdspåvirkninger, dels fordi nedsættelsen af folkepensionsalderen fra 1. juli 2004 i sig selv vil medføre en væsentlig reduktion i antallet af efterlønsmodtagere.